

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 45 • maj 2010 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Moc i magia roślin

Rocznica Konstytucji

Majowe święto

Szwajcarski program

Pieniądze na pomoc społeczną

W numerze

Kwietniowy przegląd wydarzeń.....	3
Temat miesiąca.....	4
Majowe święto.....	6
Pobiegli po zdrowie.....	6
Wieści z urzędu.....	7
Z Unią na Ty (c.d).....	8
Wybory prezydenckie.....	8
Finał konkursu plastycznego.....	9
Szwajcarska pomoc dla regionu.....	9
Ludzie naszego regionu.....	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki.....	10
Warto przeczytać.....	11
Warto posłuchać.....	11
Co? Gdzie? Kiedy?.....	12
Przepisy kulinarne.....	12

Fotofelieton

„Tort był piękny i wielki, niechaj żyją SHL-ki!”

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Postaci Wieńczysława Nieszczygólnego, Bogumiła Kadrylla, Marka Piegusa, Cymeona Maksymalnego oraz wiele innych stworzył w swych książkach Edmund Niziurski.

„- Pan mówił, że on miał brodę i okulary? – Tak jest. Czarną brodę i grube okulary. – Twarz końską? – Rzekłbym: mułą. – Wszystko jedno – powiedział Pirydion. – W każdym razie to by się zgadzało. Znam tego osobnika (...). Jego właściwe nazwisko – Wieńczysław Nieszczygólny. Wyjątkowo niebezpieczny przestępca wyższej kategorii”. To fragment „Klubu włóczykiów”, jednej z najbardziej poczytnych powieści tego znakomitego pisarza. Akcja książki (jak i kilku innych) toczy się częściowo na terenie rodzinnej Kielecczyny – nie bez powodu: Edmund Niziurski urodził się bowiem w Kielcach 10 lipca 1925 r.

Uczył się w kieleckim gimnazjum im. J. Śniadeckiego, jednak naukę przerwał wybuch wojny. Wiedzę zdobywał na tajnych kompletach, a po wojnie edukację kontynuował na studiach prawniczych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i Uniwersytecie Jagiellońskim, studiując również dziennikarstwo i socjologię. Debiutował w 1944 r. publikując wiersz w „Biuletynie Informacyjnym” wydawanym przez Armię Krajową.

Edmund Niziurski jest autorem niezwykle popularnych książek dla zarówno dla młodzieży, jak i dorosłych, barwnie i żywo pisanych, z charakterystycznym, biegle używanym humorem słownym. Rzeczywistość w młodzieżowych powieściach ukazywana jest z punktu widzenia nastoletniego ucznia, zaś akcja często zawiera sensacyjne wątki. Używany przez bohaterów język to świetnie wykorzystana mieszanka autentycznego uczniowskiego slangu. Do „kultowych” już powieści Niziurskiego należą, poza wspomnianym wyżej „Klubem włóczykiów” – „Księga urwisów”, „Sposób na Alcybiadesa”, „Niewiarygodne przygody Marka Piegusa”, „Naprzód, Wspaniali!”, „Awantura w Niekłaju”, „Siódme wtajemniczenie”, „Niesamowite przypadki Cymeona Mak-

symalnego”... i wiele innych książek, czytanych „jednym tchem” przez kolejne pokolenia młodych ludzi. Kilka z nich doczekało się ekranizacji – m.in. na podstawie „Księgi urwisów” powstał w 1956 r. film „Tajemnica dzikiego szybu”, wielką popularnością cieszył się (i cieszy do dziś) serial o przygodach Marka Piegusa. Miłośnicy kina wysoko ocenili także filmy, do których Edmund Niziurski napisał scenariusz, np. komedia „Tysiąc talarów” czy kryminał „Kryptonim Nektar”.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje Agnieszka Bochen. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

Trzysta osiem lat temu starły się tam wojska polskie i saskie z armią szwedzką Karola XII. Jaka świętokrzyska miejscowość była świadkiem tych wydarzeń?

Na odpowiedzi czekamy do 28 maja 2010 r. pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody..

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44
(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Kwietniowy przegląd wydarzeń

...

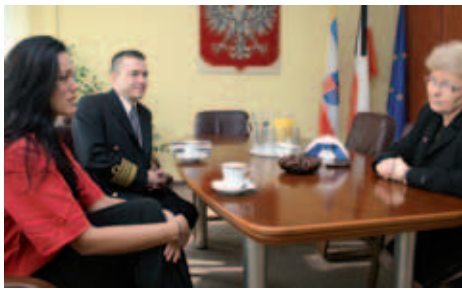

W Kielcach obchodzony był Dzień Pamięci Ofiar Katynia. Uroczystości odbyły się punktualnie w sześciu miejscach pamięci na terenie miasta, m.in. przy Pomniku Katyńskim i Pomniku

Sybiraków na Cmentarzu Starym. W Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba i wicewojewoda Piotr Żołądek złożyli kwiaty pod tablicą upamiętniającą pięciu oficerów Wojska Polskiego, którzy przed II wojną światową byli pracownikami Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Ziemińskiego w Kielcach. Po wybuchu wojny więzieni byli w Kozielsku i Ostaszkowie, wiosną 1940 roku zostali zamordowani przez NKWD w Katyniu i Charkowie. Byli to: Aleksander Brzostek, Jerzy Juda Fleszler, Józef Kalasanty Jaroszyński, Stanisław Sąchocki oraz Stanisław Walo. Uroczystości były jednym z elementów obchodów 70. Rocznicy Zbrodni Katyńskiej.

...

Z Nataszą Caban, żeglarką, która samotnie opłynęła kulę ziemską, spotkała się wojewoda. Natasza Caban jest członkiem Klubu Morskiego HORN z Kielc, dzięki wsparciu którego rejs dookoła świata został zorganizowany. Żeglarka rozmawiała z wojewodą na temat wrażeń związanych z samotnym opłynięciem kuli ziemskiej oraz o przygodach, jakich doświadczyła podczas tej niezwyklej podróży. Żeglarka w lipcu 2007 roku wyruszyła w samotny rejs i ukończyła go 1 grudnia 2009 r. Przepłynęła ponad 26 tysięcy mil morskich, trasa wiodła etapami z Hawajów na Zachód, dookoła Afryki i przez Kanał Panamski. W spotkaniu, które odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, wziął także udział przedstawiciel Klubu Morskiego HORN oraz Świętokrzyski Wicekurator Oświaty Lucjan Pietrzczyk.

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba wzięła udział w otwarciu IV Świętokrzyskiego Zlotu Motocykli SHL i Pojazdów Zabytkowych. Zlot odbył się w roku obchodów jubileuszu 90-lecia powstania w Kielcach zakładów SHL oraz z okazji organizowania przez Targi Kielce - po raz pierwszy - Tar-

gów Motocykli, Skuterów i Quadów MSQ-EXPO. Imprezę zainaugurowała parada ulicami Kielc, w której uczestniczyło kilkaset pojazdów. Odbyły się także m.in. próby sprawności w jeździe motocyklem i samochodem, pokazy kaskaderskie, pokazy mody motocyklowej, konkurs wolnej jazdy motocyklem, pokaz ratownictwa medycznego. Podczas Zlotu promowane były kampanie wojewody „Żyj zdrowo” oraz „Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny”

...

Dwa Dęby Pamięci zasadził w Brzechowie w gminie Daleszyc wicewojewoda Piotr Żołądek. Upamiętniają one kapitana Wojska Polskiego Ludwika Niezabitowskiego, pochodzącego z Daleszyc i zamordowanego przez NKWD w 1940 r. w Charkowie oraz posterunkowego Policji Państwowej Franciszka Krzemińskiego, urodzonego w Cisowie, zamordowanego w Miednoje w 1940 r. Odsłonięta została także pamiątkowa tablica, a w miejscowej szkole podstawowej odbyła się, przygotowana przez uczniów, inscenizacja patriotyczna poświęcona ofiarom zbrodni katyńskiej.

...

W Publicznym Przedszkolu nr 2 w Busku-Zdroju odbyło się kolejne spotkanie w ramach III edycji kampanii wojewody pod hasłem „Przedszkolak”. Podczas uroczystości dzieci rozmawiały z wojewodą i dowódcami Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Kawalerii im. 13. Pułku Ułanów Wileńskich na temat hymnu, godła i narodowych barw Polski, a także województwa świętokrzyskiego. Na zakończenie spotkania przedszkolaki dostały książeczki, w których znajdują się m. in. wierszyki o tematyce patriotycznej oraz rebusy i zabawy edukacyjne. Celem kampanii jest m.in. budowanie i kształtowanie postaw patriotycznych dzieci przedszkolnych w kontekście dziedzictwa kulturowego regionu.

...

W uroczystości wręczenia medali Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie uczestniczył wicewojewoda Piotr Żołądek. Swoje święto obchodziło 35 par z terenu gminy Sędziszów. W dniu ich 50. rocznicy ślubu wicewojewoda życzył wszystkim wiele zdrowia i rodzinnego spokoju. Uroczystość odbyła się w Urzędzie Miasta i Gminy w Sędziszowie. Medal Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, w kształcie stylizowanej, sześciopromiennej, srebrzonej gwiazdy, ustanowiono jako nagrodę dla osób, które przeżyły 50 lat w jednym związku małżeńskim. Nadawany jest przez Prezydenta RP na wniosek wojewody.

Temat miesiąca

Moc i magia roślin

Od zarania dziejów świat roślin dostarcza pożywienia zarówno ciału, jak i duszy, roztaczając przy tym magiczny i symboliczny czar. Tak naprawdę nasze życie opiera się na życiu roślin. Dostarczają one nie tylko składników potrzebnych do budowy ludzkiego ciała, ale są także źródłem energii zasilającej nasze procesy życiowe. Rośliny były na różne sposoby czczone i szanowane wśród wielu ludów – od starożytnych Greków i Rzymian, po Germanów, Celtów i Słowian. Były miejsca, które dzięki roślinom, za sprawą wierzeń czy mitów, stały się święte. Szczególnie powszechna była wiara w drzewa stanowiące siedzibę bóstw – znamy święte dębowe gaje Słowian, dęby poświęcone Zeusowi, oliwki bogini Ateny, w Egipcie domem bogów był święty figowiec, dęby, a wraz z nimi jemiółę, czcili Celtowie.

Człowiek od czasów niepamiętnych uciekał się do pomocy roślin, przypisując im moc magiczną, a potem ucząc się poznawać ich właściwości. W ciągu wieków owoce, dzikie jagody, liście i kwiaty zaspokajały głód oraz dostarczały ekstraktów do leczenia rozmaitych chorób lub ich przywoływania, łagodzenia bólu czy porozumiewania się z siłami nadprzyrodzonymi.

Człowiek od czasów niepamiętnych uciekał się do pomocy roślin, przypisując im moc magiczną, a potem ucząc się poznawać ich właściwości. W ciągu wieków owoce, dzikie jagody, liście i kwiaty zaspokajały głód oraz dostarczały ekstraktów do leczenia rozmaitych chorób lub ich przywoływania, łagodzenia bólu czy porozumiewania się z siłami nadprzyrodzonymi.

Rośliny lecznicze

Na całym świecie rozpoznano ponad 2.500 gatunków roślin leczniczych. Skutecznie nauczono się wykorzystywać je do leczenia chorób w czasach starożytnych, choć w wiele botanicznych odkryć obfitował już paleolit i mezolit. Stosowanie roślin w medycynie wymaga fachowej wiedzy i precyzyjnego dawkowania, bowiem duża część z nich zawiera substancje trujące.

W średniowiecznej Europie skutecznym, jak na owe czasy, leczeniem chorych zajmowali się duchowni – głównie benedyktyni, dominikanie i cystersi. Powstały klasztorne apteki, w których mnisi sporządzali leki pochodzenia naturalnego według swych własnych receptur. Na ziemiach polskich słynne były m.in. apteki klasztorne benedyktynów w Tyńcu, Lubiniu oraz na Świętym Krzyżu. Zioła były uprawiane w przyklasztornych

ogrodach. Dzięki benedyktynom poznano działanie wielu roślin o rodowodzie śródziemnomorskim, stosowanych do dziś w lecznictwie oraz w kuchni. Wybitne zasługi dla zielarstwa położyli mnisi z Salerno w X i XI wieku. Znaczącymi tematami były także umysły średniowiecza, jak niemiecka mniszka-mistyczka Hildegarda z Bingen czy dominikanin Albert Wielki. Medycyna oparta na ziołolecznictwie kwitła wśród uczonych arabskich, którzy czerpali ze spuścizny starożytnych – wiedzę pozostawioną przez rzymskiego lekarza Galena z powodzeniem wykorzystywał słynny przyrodnik i filozof Avicenna.

Świat roślin spełniał istotną rolę również w lecznictwie ludowym, choć niegdyś na wsi przyczyn choroby upatrywano raczej w bożym dopuszczeniu czy rzuconym uroku. Ludowi znachorzy lub zielarze wykorzystywali w terapii rośliny głównie dziko rosnące, a najczęściej stosowane były (i są zresztą do dziś) dziurawiec, żywokost, krwawnik, liście babki zwyczajnej, owoce czarnego bzu, arcydzięgiel, kora kruszyny czy pączki sosny. Podawano je w postaci naparów lub wykorzystywano do wyrobu maści, zaś każda dobra gospodyni posiadała odpowiedni zapas specyfików z leczniczych roślin przygotowany na nagłą potrzebę.

Rośliny magiczne

W mitach ludów całego świata można odnaleźć wątki dotyczące boskiego pochodzenia roślin – począwszy od wierzeń starożytnego Egiptu (rośliny wyrosły z ciała Ozyrysa), poprzez mity starożytnej Grecji i religię irańską. W wielu mitach stworzenia rośliny zrodzili bogowie, więc są one święte i mają boską moc. Wiedzę na temat ich uprawy i stosowania posiadali również bogowie, którzy zdecydowali się przekazać ją wybranym ludziom, wprowadzając przy tym szereg zakazów i nakazów dotyczących użytkowania poszczególnych roślin.

Jednakże roślina sama w sobie nie ma magicznej mocy – moc tę uaktywniają dopiero odpowiednie zaklęcia wypowiedziane przez wtajemniczonych w konkretnym miejscu i czasie. I patrząc z drugiej strony – dzięki roślinnym specyfikom moc może odnaleźć w sobie i ów wtajemniczony. Bo czy rzeczywiście czarownice latały na miotłach? Czy też raczej były to halu-

cynacje po zastosowaniu pewnych niezwykłych roślin - wilczej jagody, bielunia lub lulka czarnego? Podobnie jak nadprzyrodzone podróże po zaświatach, jakie odbywali i odbywają szamani, nie są przecież spowodowane tylko i wyłącznie transem wywołanym przez dźwięki magicznego bębna. Od zarania dziejów to właśnie roślinne substancje (słynny peyotl na przykład!) wykorzystywane były także w celu uzyskania przepowiedni bądź nawiązania kontaktu z nadnaturalnymi światami. A bardziej konkretnie: stymulacja centralnego układu nerwowego za pomocą zawartych w roślinach alkaloidów powodowała przeżywanie silnych stanów euforycznych. Najczęstszymi konsumentami tych specyfików byli ludzie, którzy blisko obcowali ze sferą sacrum - nie bez powodu Aztekowie pewne gatunki halucynogennych roślin i grzybów nazywali „ciałem bogów”.

Boską moc roślin człowiek od tysiącleci próbował wykorzystywać jako środek przeciwko czarom, duchom i demonom, a także nieszczęściom i chorobom zsyłanym przez „złe moce”. W praktykach szeroko pojętej magii ochronnej rośliny spożywano, dotykano, noszono przy sobie, okadzano nimi siebie czy wieszano w obejściach. Wiele przykładów takich zabiegów znajdziemy np. w obrzędowości Słowian.

Rośliny w kuchni

Rośliny to podstawa żywienia. Niemożliwym jest wyobrażenie sobie dzisiejszej kuchni bez nich – czy to w postaci podstawowych dań, dodatków czy też przypraw polepszających walory smakowe potraw. Tym ostatnim przyjrzyjmy się nieco bliżej.

O smaku i zapachu dań stanowią zawarte w roślinach olejki eteryczne, alkaloidy, glikozydy czy związki siarkowe. Dlatego stosujemy, w zależności od lokalizacji tych substancji, przyprawy w postaci nasion, kwiatów, liści, sproszkowanej kory. W każdej chyba kuchni znajdziemy suszone liście wawrzynu szlachetnego, pąki kwiatowe goździkowca korzennego, nasienie muszkatolowca, kłącze imbiru lekarskiego, korę cynamonowca cejlońskiego, liście bazylii, macierzanki i wiele innych.

Niektóre z tych roślin możemy wyhodować w przydomowym ogródku lub choćby w doniczce na parapecie. Jednakże wiele trzeba sprowadzić z „zamorskich” krajów. Handel przyprawami korzennymi, pochodzącymi z odległej Azji czy Ameryki, przez stulecia przynosił krociowe zyski. Niewykluczone, że istotnym źródłem legendarnych bogactw króla Salomona był taki właśnie handel. Za czasów Ptolemeusza centrum handlu przyprawami z Indii była Aleksandria. Celem morskich wypraw Kolumba czy Magellana były także krainy zasobne w cenne aromatyczne przyprawy.

Roślinne przyprawy, poza wpływem na apetyt, mają również właściwości lecznicze, a ich umiarkowane stosowanie ma korzystny wpływ na nasze zdrowie, co podkreśla nauka o żywieniu. Przyprawy mają często korzystny wpływ na czynności serca oraz ciśnienie krwi. Zawarte w nich olejki lotne ograniczają rozwój

niekorzystnych mikroorganizmów, a niektóre olejki mają także działanie bakteriobójcze.

Rośliny miłości

„O lubczyku, dobre ziele, prośże ty mnie na weselę” – pisał Kraszewski w „Starej baśni”. Choć lubczyk to dziś raczej znakomita przyprawa do zup, niegdyś jego „zadawanie” było znanym elementem miłosnej magii. Przed wiekami święcie wierzono w cudowną moc czarów mających zapewnić dozgonną miłość. Receptury cudownych mikstur i słowa zaklęć z pokolenia na pokolenie przekazywały sobie parające się takim „czarowaniem” zielarki. W skład magicznych mieszanek wchodziły przede wszystkim zioła. Oprócz lubczyku, miłosne wywary przygotowywano z serdecznika, dzięgielnicy, paproci czy szaleju. Szczególnie niezwykłą moc przypisywano korzeniowi mandragory oraz tym ziołom i specyfikom, które najtrudniej było zdobyć.

Wiara w magiczne właściwości ziół była głównym „składnikiem” różnych afrodyzjaków. Dawniej działanie afrodyzyczne przypisywano duchom roślin – dziś przypisuje się je składnikom chemicznym w roślinach zawartych.

Niegdys dla nowożeńców w starożytnej Grecji i Rzymie przygotowywano napoje z mirtu i oregano, moc werbeny uznawali Egipcjanie i Persowie, hinduska Kamasautra zwraca uwagę na rolę owoców jałowca, z wawrzyn powodzeniem cieszyła się marchew oraz bakłażany i karczochy, zaś z owoców brzoskwini, figi, orzechy i ananasy. Podczas poszukiwań „prawdziwych” afrodyzjaków wypróbowano mnóstwo gatunków roślin. Szczególnie skuteczna okazała się rodzina psiankowatych oraz rodzina kaktusów. Stwierdzono przy tym, że najbardziej niezawodne w „tym” temacie są najstarsze znane rośliny uprawne – mak (opium), konopie indyjskie (marihuana), winorośl (wino gronowe) oraz palma daktylowa (wino palmowe). Opinię delikatnych afrodyzjaków mają także wanilia i kakao.

Jedno jest pewne: pierwszą miłosną potrawą było jabłko, którym Ewa skusiła Adama.

Ilustracje: Zbieranie ziół leczniczych (drzeworyt z XVI w.); Dusza rośliny przedstawiona jako piękna kobieta rozsypująca powodujący sen nektar (XIX-wieczny staloryt); Mandragora – obdarzona magiczną siłą roślina

Rocznica Konstytucji Majowe święto

Z udziałem wojewody Bożentyny Pałki-Koruby i wicewojewody Piotra Żołądka odbyły się uroczystości obchodów 219. rocznicy uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja. Rozpoczęła je Msza święta w kieleckiej Bazylice Katedralnej.

Po nabożeństwie uczestnicy uroczystości, z ułanami z Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Kawalerii na czele, przeszli przed Pomnik Czynu Legionowego, gdzie - zgodnie z wojskowym ceremoniałem - odbyła się główna część obchodów. W wygłoszonym przemówieniu wojewoda podkreśliła znaczenie Święta Konstytucji, które świadczy o narodowej jedności. – *Kiedy ktoś dziś pyta z sarkazmem, co mi daje Polska, to pamiętając te 219 lat i wieki wcześniejsze, pojawia się niezmienna sztafeta poza nami i wizja przyszłych pokoleń przed nami. Pokolenia Polaków wędrujących przez dzieje i próbujących ciągle na nowo składać mapę i nazwę Polska w jedno* – mówiła Bożentyna Pałka-Koruba.

Wojewoda podkreśliła, że bohaterom, którzy walczyli o jedność i wolność kraju, winniśmy jesteśmy pamięć i wdzięczność: - *Tamci nazwani i bezimienni bohaterowie apeli poległych szli bez pytania o korzyści dla siebie. Dziś każdy z nas może dokonywać wyboru, bez groźby więzienia, nahajki czy knuta. Ale to także całkowita odpowiedzialność za dokonany wybór. To prawo i obowiązek. Pytajmy więc dziś, co możemy dać naszej wolnej i wolnością obdarzającej Ojczyźnie.*

W trakcie uroczystości, Krzyżami Zasługi została uhonorowana przez wojewodę grupa samorządowców. Obchody, uświetnione występami artystycznymi Zespołu Pieśni i Tańca Kielce, zakończono złożeniem kwiatów przed Pomnikiem Czwórki Legionowej.

Po południu, z okazji Święta Konstytucji, na placu sportowy na Stadionie Leśnym odbył się piknik rodzinny. Dużym zainteresowaniem cieszył się pokaz sprawności oddziałów wojskowych z Ośrodka Szkolenia na Potrzeby Sił Pokojowych na kieleckiej Bukówce i pokazy ułanów z Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Kawalerii. Swe umiejętności zaprezentowało także Kieleckie Bractwo Artyleryjskie, policja i straż pożarna. Na scenie wystąpili laureaci Festiwalu Pieśni Żołnierskiej i Partyzanckiej.

Pobiegli po zdrowie

Prawie 300 uczestników wzięło udział w organizowanym przez wojewodę Bożentynę Pałkę-Korubę „Biegu po zdrowie”.

Bieg w Parku Miejskim im. Stanisława Staszica w Kielcach zorganizowany został 2 maja w ramach kampanii wojewody „Żyj zdrowo”. Dzięki materiałom promującym akcję wszyscy uczest-

nicy imprezy mogli zapoznać się z zasadami zdrowego odżywiania oraz dowiedzieć się, w jaki sposób spędzać aktywnie wolny czas. Zawodnicy rywalizowali w trzech kategoriach wiekowych: szkoły podstawowe, (dziewczeta i chłopcy, rocznik 1997 i młodsze), gimnazja (dziewczeta i chłopcy, rocznik 1994-1996), bieg główny (kobiety i mężczyźni, rocznik 1993 i starsze). Najwięcej emocji przyniósł silnie obsadzony bieg w kategorii „open” mężczyzn, w którym zwyciężył zawodnik LKB Rudnik, Siergiej Fiskowicz. Wśród kobiet najlepsza była Emilia Zapała z Kieleckiego Klubu Lekkoatletycznego. Ponadto w

kategoriach szkół gimnazjalnych najwyższe laury zdobyli odpowiednio Anna Kubat z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 11 w Kielcach oraz Szymon Dobaj reprezentujący Gimnazjum nr 7

w Kielcach, natomiast wśród szkół podstawowych zwyciężyli zawodnicy LKB Rudnik Agnieszka Filipowska i Mateusz Borkowski. Wyłoniono również najmłodszego uczestnika „Biegu po zdrowie”. Dystans 800 metrów przy gromkich oklaskach licznie zgromadzonej publiczności przebiegł sześciolatek Filip Salwa (na fotografii). Najstarszym zawodnikiem był 54-letni Wojciech Chyliński reprezentujący barwy Kieleckiego Klubu Sportowego.

- Bardzo się cieszę, że w zawodach wystartowało tak wiele osób. Do Kielc przyjechało sporo reprezentantów klubów z całego regionu, co pokazuje, że takie imprezy są naprawdę potrzebne. Sport to zdrowie, a bieganie jest jego najlepszą formą. Dbajmy o swoje organizmy, a właśnie przez ruch możemy robić to najlepiej - mówiła wojewoda.

Wszyscy laureaci otrzymali od wojewody nagrody, okazałe puchary oraz pamiątkowe dyplomy. W ceremonii dekoracji najlepszych brała również udział złota medalistka w skoku w dal z Mistrzostw Europy w Atenach, Mirosława Sarna.

Wieści z urzędu

„Żyj zdrowo” w kieleckich szkołach

Pod wrażeniem możliwości, jakie można osiągnąć prowadząc zdrowy tryb życia byli uczniowie kieleckich „podstawówek” oglądając pokazy w wykonaniu mistrzów Capoeiry. W szkołach podstawowych nr 1 oraz nr 33 w Kielcach odbyły się kolejne spotkania w ramach kampanii wojewody oraz „Echa Dnia” pod hasłem. „Żyj zdrowo”.

Podczas spotkań, na temat zdrowego stylu życia, w tym aktywności ruchowej i regularnego uprawiania sportu oraz zdrowego odżywiania, z młodzieżą rozmawiała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba oraz specjaliści z zakresu ochrony zdrowia oraz profilaktyki zdrowotnej. Dzieci z klas IV - VI obu szkół mieli okazję dowiedzieć się co warto jeść, a czego lepiej nie, w jaki sposób uniknąć szkodliwych nałogów oraz o tym jak

ważny dla zdrowia jest ruch. Po teoretycznej części spotkań pokaz możliwości, osiągniętych dzięki zdrowemu trybowi życia zaprezentuje Klub Sportowy Mundo Capoeira Unii Europejskiej. Sportowcy pokazali dzieciom podstawy brazylijskiej sztuki walki - Capoeiry oraz taneczne akrobacje. Na koniec każdego ze spotkań wszyscy uczniowie otrzymali upominki.

Obradowała komisja

Projektowane zmiany w funkcjonowaniu i organizacji przewozów w transporcie publicznym były tematem posiedzenia Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego. Spotkaniu przewodniczyła wojewoda.

Spotkanie odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, a jego specjalnymi gośćmi byli Mikołaj Budzanowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa oraz Piotr Mikiel, zastępca dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Infrastruktury.

Minister Budzanowski omówił stan realizacji 4-letniego Programu Prywatyzacji w latach 2008-2011 w zakresie Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej, ze szczególnym uwzględnieniem PKS-ów, które działają w województwie świętokrzyskim. Natomiast przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury zaprezentował założenia i cele projektu ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Zwrócił szczególną uwagę na zawarte w nim przepisy dotyczące roli i zadań organizatora publicznego transportu zbiorowego, pojęcia operatora publicznego transportu zbiorowego, zadań jednostek samorządu terytorialnego oraz finansowania transportu publicznego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej.

Podczas spotkania przedstawiono także informację o aktualnej sytuacji dotyczącej działalności Świętokrzyskiego Zakładu Przewozów Regionalnych. Stanowisko strony samorządu województwa

wobec propozycji sposobu organizacji przewozów w transporcie publicznym zgodnie projektem ustawy omówił wicemarszałek Zdzisław Wrzałka.

Dyskutowali o przeciwdziałaniu przemocy

Posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Spotkanie było poświęcone projektowi ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Omawiano m.in. procedury postępowania w sytuacji, kiedy koniecznym okazuje się zabranie dziecka ze środowiska rodzinnego i umieszczenie go w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Podczas posiedzenia zwrócono również uwagę na przedsięwzięcia, jakie mogą być organizowane przez Wojewodę Świętokrzyskiego wspólnie z Zespołem.

Powołano komisję wyborczą

Jak informuje kielecka delegatura Krajowego Biura Wyborczego, w celu przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r. – Państwowa Komisja Wyborcza powołała Okręgową Komisję Wyborczą Nr 38 z siedzibą w Kielcach.

Skład Komisji:

Przewodnicząca - Bożena Fabrycy, sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach, Komisarz Wyborczy w Kielcach I;

Zastępca przewodniczącej - Artur Adamiec, sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach;

Członkowie - Mirosław Gajek, sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach, Andrzej Jagiełło, sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach oraz Antoni Sobota, sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach;

Sekretarz - Adam Michcik, p.o. dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Kielcach.

Siedziba Okręgowej Komisji Wyborczej w Kielcach znajduje się w budynku „A” Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, pok. 243, II piętro, nr tel. 344-55-52.

Trwają konkursy wojewody

Do końca maja można przysłać prace na ogłoszony przez wojewodę konkurs promujący ideę transplantologii. Adresatami przedsięwzięcia są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych województwa świętokrzyskiego.

To kolejna inicjatywa organizowana w ramach kampanii wojewody „Przeszczep to drugie życie”. Celem konkursu jest rozpowszechnienie w rozmaitych formach (np. rozprawek, plakatów, prezentacji multimedialnych czy stron internetowych) idei ratowania ludzkiego życia przez transplantację narządów.

Równocześnie przyjmowane są także zgłoszenia do konkursu wojewody na najlepszą pracę magisterską poruszającą tematykę transplantologii. Konkurs skierowany jest do studentów Uniwersytetu Humanistyczno - Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach, a mogą być do niego zgłaszane prace magisterskie powstałe w roku akademickim 2008/2009

i 2009/2010 obronione do dnia 15 lipca 2010r. Prace konkursowe należy złożyć do 20 lipca 2010r.

Regulaminy obu inicjatyw oraz karty zgłoszeniowe dostępne są na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego (www.kielce.uw.gov.pl).

Z Unią na Ty

Parlament Europejski

Reprezentowanie interesów obywateli UE, przez których jest bezpośrednio wybierany to najważniejsze zadanie Parlamentu Europejskiego. Historia tej instytucji, która

ma aż trzy siedziby, sięga lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku i zapisów w traktatach założycielskich Zjednoczonej Europy.

W ramach wykonywania zadań Parlament Europejski pełni trzy podstawowe funkcje: przyjmuje akty prawa europejskiego, sprawuje nadzór demokratyczny nad innymi instytucjami UE oraz sprawuje pieczę nad unijnym budżetem. Pełnienie pierwszej z funkcji w wielu obszarach polityki odbywa się na zasadzie „współdecyzji” z Radą UE. Procedura ta zrównuje kompetencje Parlamentu Europejskiego i Rady. Ma ona zastosowanie do aktów prawnych dotyczących całego szeregu zagadnień, w niektórych obszarach (na przykład w rolnictwie, polityce gospodarczej, imigracji czy w sprawach wizowych), Rada przyjmuje akty samodzielnie, przedtem jednak musi zapytać o zdanie Parlament.

Nadzór demokratyczny nad pozostałymi instytucjami UE Parlament czyni na wiele sposobów. W szczególności jednak dotyczy to Komisji Europejskiej. Tutaj do jego kompetencji należy zatwierdzanie lub odrzucanie kandydatur komisarzy. Parlament dysponuje też prawem odwołania Komisji na podstawie wotum nieufności.

Wreszcie kompetencje budżetowe. W tym przypadku roczny budżet UE jest zatwierdzany wspólnie przez Parlament i Radę. Parlament debatuje nad nim w dwóch kolejnych czytaniach. Budżet nie może wejść w życie bez podpisu przewodniczącego Parlamentu.

Wybory do parlamentu odbywają się raz na pięć lat. Każdy obywatel Europy ma czynne i bierne prawo wyborcze, niezależnie od miejsca zamieszkania w UE. Obecny skład zgromadzenia liczy 736 członków ze wszystkich 27 krajów UE. Delegacja polska liczy 50 przedstawicieli.

Eurodeputowani zasiadają w Parlamencie według przynależności ogólnoeuropejskich ugrupowań politycznych, a są to: Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci), Grupa postępowego sojuszu socjalistów i demokratów w Parlamencie Europejskim, Grupa Porozumienia Liberałów i Demokratów na rzecz Europy, Grupa Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie, Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy, Konfederacyjna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica oraz Europa Wolności i Demokracji. 14 lipca 2009 r. na stanowisko przewodniczącego Parlamentu Europejskiego wybrany został Jerzy Buzek. Funkcję tę będzie pełnił przez dwa i pół roku, do stycznia 2012 r.

Wybory prezydenckie

Przedterminowe wybory prezydenckie, zgodnie z zarządzeniem, pełniącego obowiązki głowy państwa, marszałka Sejmu RP odbędą się w Polsce 20 czerwca. Kalendarz wyborczy nakłada szereg zadań do wykonania w celu ich odpowiedniego przygotowania i przeprowadzenia.

Wybory Prezydenta RP regulują przepisy ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wynika z niej, że wybory są powszechne, a prawo wybierania ma każdy obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat. Tego prawa nie posiadają osoby, które pozbawione zostały praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, osoby, które prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu pozbawione zostały praw wyborczych oraz takie, które ubezwłasnowolnione zostały prawomocnym orzeczeniem sądu. Ustawa stanowi również, że wybory są równe i bezpośrednie. Oznacza to, że wyborcy biorą udział w wyborach na równych zasadach i wybierają Prezydenta Rzeczypospolitej bezpośrednio. Wybory odbywają się w tajnym głosowaniu. W tym celu w lokalu wyborczym muszą znajdować się miejsca zapewniające tajność głosowania, a kartę do głosowania wrzuca się do opieczętowanej urny wyborczej

Głosowanie w wyborach prezydenckich przeprowadza się w stałych obwodach głosowania utworzonych na obszarze gminy na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw

Tegoroczny, wyjątkowy kalendarz wyborczy nakłada szereg zadań do wykonania w celu ich odpowiedniego przygotowania i przeprowadzenia.

- Do 16 maja 2010 r. wszystkie gminy powinny podać w formie obwieszczenia do publicznej wiadomości informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisjach wyborczych – poinformował Adam Michcik, pełniący obowiązki dyrektora kieleckiej delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Dodał, że gminy mają czas do 6 czerwca 2010 r. na zaktualizowanie spisów wyborców, a w tym samym dniu wójt, burmistrz lub prezydent miasta, musi powołać obwodową komisję wyborczą, w składzie od 5 do 9 osób. - Kandydatów to tych komisji mogą zgłaszać spośród wyborców danej gminy wyłącznie pełnomocnicy komitetów wyborczych, które zarejestrowały kandydatów lub osoby przez nich upoważnione – zaznacza Adam Michcik.

Lokale głosowania będą czynne w godzinach od 6.00 do 20.00. Wszelkie informacje, wyjaśnienia i komunikaty w sprawach wyborczych można uzyskać w każdym urzędzie gminy jak również w Delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Kielcach. Ponadto są one na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej.

Finał konkursu plastycznego

Nagrody laureatom eliminacji wojewódzkich XII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego pod hasłem „Wiatr, wypadek, ogień, woda – strażak zawsze rękę poda” wręczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Uroczystość odbyła się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim.

Głównym celem konkursu jest zainteresowanie dzieci i młodzieży tematem bezpieczeństwa, rozwijanie świadomości występowania różnego rodzaju niebezpiecznych zdarzeń, umiejętności ich unikania oraz radzenia sobie w sytuacji zagrożenia. Konkurs promuje wiedzę na temat bezpieczeństwa i działalności służb ratowniczych uczestniczących w usuwaniu skutków wypadków, nieszczęśliwych zdarzeń oraz klęsk żywiołowych, szcze-

gólnie straży pożarnej. Uczestnicy konkursu podzieleni byli na następujące kategorie: grupa I - młodsza, 6-8 lat szkoła podstawowa, grupa II - średnia, 9-12 lat szkoła podstawowa, grupa III - starsza, 13-16 lat gimnazjum, grupa IV - uczniowie niepełnosprawni.

W tegorocznej edycji konkursu na wszystkich etapach uczestniczyło 2668 uczniów z 376 szkół z regionu świętokrzyskiego. Na etapie wojewódzkim z 898 prac wybrano 20, które zostaną przesłane na eliminacje centralne do Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

Pierwsze miejsce w I grupie zajęła Aleksandra Wójtowicz z Publicznej Szkoły Podstawowej w Pętkowicach (gm. Bałtów). W drugiej grupie zwyciężyła Karolina Rączkowska ze Szkoły Podstawowej w Żelisławicach (gm. Secemin). W III i IV grupie na pierwszych miejscach uplasowali się Angelika Kałandyk z Gimnazjum w Stadnickiej Woli (gm. Końskie) oraz Andrzej Bogacz ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego ze Starachowic.

Szczegółowe informacje o konkursie oraz lista zwycięzców etapu wojewódzkiego dostępne są na stronie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego - (www.kielce.uw.gov.pl) oraz Komendy Wojewódzkiej PSP w Kielcach - (www.straz.kielce.pl) i Kuratorium Oświaty - (www.kuratorium.kielce.pl). Posiedzenie Centralnej Komisji Konkursowej planowane jest na połowę czerwca 2010 r. Lista zwycięzców eliminacji ogólnopolskich opublikowana zostanie na stronie KG PSP - (www.straz.gov.pl).

Szwajcarska pomoc dla regionu

Przedstawiciele Biura Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy spotkali się wojewodą Bożentyną Pałką-Korubą oraz wicewojewodą Piotrem Żołądkiem. Wizyta miała na celu podsumowanie działań jednostek z regionu świętokrzyskiego w procesie starania się o przyznanie środków finansowych przewidzianych w projekcie.

- *Udział w programie w bardzo istotny sposób poprawi jakość usług w placówkach pomocy społecznej. Wizyta delegacji strony szwajcarskiej pozwoli nam dopracować szczegóły, na które zwrócona zostanie szczególna uwaga* - podkreśliła wojewoda. Obecny na spotkaniu zastępca dyrektora Biura, Dominique Favre zapowiedział, że do końca maja propozycje projektów zostaną przeanalizowane, a po ich ewentualnym zaakceptowaniu wojewodowie będą mieli 3 miesiące na skonstruowanie ich ostatecznego brzmienia. Po spełnieniu tych warunków projekty będą zatwierdzane przez rządy Polski i Szwajcarii.

Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, oprócz pomocy dotyczącej m.in. inwestycji w infrastrukturę dla całego kraju, przewiduje szczegółową pomoc w obszarze polityki społecznej dla czterech regionów wschodniej Polski. W ich gronie znalazło się województwo święto-

krzyskie, dla którego zaplanowano pomoc w wysokości około 18 mln zł. Program wdrażany w naszym regionie składa się z trzech komponentów: poprawy infrastruktury Domów pomocy Społecznej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, podnoszenia kwalifikacji personelu merytorycznego placówek, a także poprawę jakości usług pielęgniarskich dla mieszkańców DPS i POW.

Ludzie naszego regionu

Kazimierz Tymieniecki

Postać i dorobek naukowy tego wybitnego mediewisty zajmują szczególną pozycję w dziejach polskiej historiografii. Poprzez swe badania wytyczył on nauce nowe kierunki i wywarł ogromny wpływ na kolejne pokolenia historyków.

Kazimierz Tymieniecki, późniejszy współtwórca Poznańskiej Szkoły Historycznej, urodził się w Kielcach 19 grudnia 1887 roku. Młodość spędził w rodzinnych dobrach w Mokrsku nad Nidą oraz w Kielcach, gdzie uczęszczał do gimnazjum. Został z niego relegowany, na skutek represji caratu, za udział w strajku szkolnym w 1905 r. Ukończył gimnazjum w Warszawie, a następnie historię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jego praca doktorska z 1912 r. „Majętność książęca w Zagóściu” jest dziś jedną z klasycznych rozpraw polskiej mediewistyki. Studia wyższe uzupełniał na uniwersytetach w Lipsku i Paryżu, a po powrocie do kraju został na cztery lata profesorem Uniwersytetu Warszawskiego.

W lutym 1919 r. Kazimierz Tymieniecki zorganizował Katedrę Historii Średniowiecznej na nowo założonym uniwersytecie w Poznaniu. Wraz z przybyciem do tego miasta rozpoczął się dla profesora ponad 40-letni okres (za wyjątkiem lat II wojny, kiedy to wykładał na tajnym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich w Warszawie) wyjątkowej pracy naukowej i dydaktycznej. *„Twórczość naukowa operuje zawsze składnikami realnymi. Zawsze też, jako najwyższy cel ma dążenie do prawdy. Uczonemu można porównać z pionierem-odkrywcą. Nie zrażając się trudnościami, kroczy wciąż w poszukiwaniu nowego świata”* – te słowa prof. Tymienieckiego są zarazem jego życiowym mottem, bo takie też cele przyświecały jego codziennej pracy.

Dorobek naukowy Kazimierza Tymienieckiego jest imponujący – obejmuje około 600 rozpraw, książek naukowych, artykułów i recenzji dotyczących dziejów Polski od czasów najdawniejszych do XV w. Wiele z nich stanowiło punkt zwrotny w rozwoju polskiej myśli historycznej. W swych badaniach podejmował problematykę mechanizmów przemian społeczno-gospodarczych średniowiecza na ziemiach polskich oraz najdawniejszych dziejów Słowian. Interesował go proces formowania się społeczeństwa średniowiecznego - rozgłos przyniosła profesorowi napisana w 1921 r. monumentalna praca „Procesy twórcze formowania się społeczeństwa polskiego w wiekach średnich”. Do innych znakomych jego dzieł należą m.in. „Społeczeństwo Słowian lechickich”, „Polska w średniowieczu”, „Ziemie polskie w starożytności”, „Podgrodzia w północno-zachodniej Słowiańszczyźnie” czy „Historia chłopów polskich”.

Prof. Tymieniecki był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, a następnie Polskiej Akademii Nauk. W 1925 r. założył i aż do śmierci współredagował prestiżowe „Roczniki historyczne”. Zmarł 13 października 1968 r.

Obchody jubileuszu

90 lat zakładów SHL

Legendarny motocykl SHL, wojskowa szabla wzór 34 „ludwikówka” i kultowa dziś pralka wirnikowa „Frania” to trzy sztandarowe produkty zakładów SHL, które obchodzą jubileusz 90-lecia istnienia.

Początki firmy sięgają 1894 r., kiedy do Suchedniowa przybył i otworzył tam odlewnię żelaza przemysłowiec Ludwik Starke. Jego syn, Stanisław, zakupił grunty w Kielcach i w 1919 r. uzyskał pozwolenie na budowę fabryki odlewów. Trzy lata później zakład otrzymał nazwę „Suchedniowska Fabryka Odlewów”. Jego kielecki oddział zarejestrowano pod nazwą „Ludwików”. Fabryka w pierwszych latach działalności produkowała m.in. maszyny rolnicze, rury wodociągowe, emaliowane garnki i kotły, piecyki i kuchnie, a także bębny telefoniczne dla wojska.

W 1933 r. zakład w Kielcach przyjął nazwę „Huta Ludwików”, a rok później rozpoczęto w nim produkcję wojskowych hełmów bojowych ze stali niklowo-krzemowo-molibdenowej. Rocznie wytwarzano ich 60 tys. sztuk. W 1936 r. na zamówienie wojska rozpoczęto produkcję szabel wzór 34. Do wybuchu wojny światowej powstało 40 tys. popularnych „ludwikówek”. W roku 1937 zbudowano prototyp, wprowadzonego niebawem na rynek, motocykla SHL 98 z angielskim silnikiem Villiersa o pojemności 98 cm³ i mocy 3 KM. Wyprodukowano ich 2 tys. egzemplarzy.

Po wybuchu wojny zakład został przejęty przez Niemców, a nowoczesne maszyny wywieziono do Rzeszy. Podczas okupacji w „Ludwikowie” uruchomiono potajemną produkcję dla ludności – siekier, części do maszyn rolniczych, zaś na potrzeby Armii Krajowej produkowano m.in. lufy do pistoletów „VIS”. Po wojnie, w 1946 r. Huta „Ludwików” została znacjonalizowana. Rok później w zakładzie produkowano motocykl SHL M-04, z silnikiem o pojemności 125 cm³.

W 1948 r. nazwa firmy została zmieniona na „Kieleckie Zakłady WYROBÓW Metalowych”. W 1954 r. rozpoczęto tam produkcję elektrycznych pralek domowych - w 1971 r. opuściła zakłady 3-milionowa „Frania”. W KZWM powstały motocykle: SHL M-06U, SHL M-11, SHL M-17 „Gazela” (był to ostatni model wytwarzany w kieleckiej fabryce). Od 1970 r. zakłady produkowały samochody specjalizowane: wywrotki, cysterny, samochody transportowe. W roku 1974 zakłady zmieniły nazwę na Fabryka Nadwozi Samochodowych „Polmo-SHL”, a następnie Fabryka Samochodów Specjalizowanych „Polmo-SHL”. W latach 1991-1994 nastąpiła restrukturyzacja fabryki, a od 2009 r. na terenie dawnych KZWM działają dwie duże firmy: Zakłady WYROBÓW Metalowych „SHL” S.A. i „Delfo Polska” S.A.

Szczegóły dotyczące obchodów jubileuszu na stronie www.90latshl.pl

Warto przeczytać

Lidia Grzesiuk, Ewa Trzebińska.

Jak ludzie porozumiewają się?

„Chodzi mi o to, aby język giętki
Powiedział wszystko, co pomyśli głowa”
J. Słowacki

Odkąd Bóg pomieszał ludziom języki, próbujemy odtwarzać ów idealny kontekst społecznej harmonii i wzajemnego porozumienia. Ambitną próbą jest praca „Jak ludzie porozumiewają się?”. Książka bardzo dawno wydana. Ale w czasie, gdy porozumiewanie się uległo znacznemu wynaturzeniu i wszelkie próby przywrócenia dialogu społecznego czcze się zdają, warto przypominać ogólne zasady, które pozwalają nam przynajmniej zdefiniować wspólne obszary i określić, czy proces komunikacji ma szansę przebić się do powszechnego stosowania. W tej bardzo pożytecznej lekturze zwracam uwagę na dwa elementy, bowiem według mnie one są przyczyną wielu nieporozumień. Dobrze wiedzieć dlaczego - jeśli ktoś zechce poznać ową tajemnicę i poprawić swoje relacje w świecie kontaktów społecznych o różnym stopniu zaawansowania. Pierwsze więc w systemie komunikacji jest uświadomienie, jak skomplikowany proces zachodzi między nadawcą a odbiorcą komunikatu. Między inten-

cją nadawcy a interpretacją odbiorcy pojawia się szereg procesów cząstkowych - przekazywanie wiadomości, jej kodowanie, przekazywanie sygnału, odbiór sygnału, odkodowanie. Sporo etapów i w każdym z nich może dojść do zniekształceń. Polecam analizę tych zniekształceń - bardzo interesujący i nieuświadomiony proces.

Drugim ważnym przesłaniem jest pośrednie komunikowanie oraz ukrywanie własnych przeżyć - miast otwartego przebiegu porozumiewania się. Ten rodzaj komunikacji autorki traktują jak gry - czyli podejmowanie komunikacji w celu zrealizowania ukrytego celu. Do typowych gier należy strategia komunikowania „Wszystko przez ciebie..” lub „Tak, ale...”

Polecam także zapoznanie się z grą „Moje lepsze niż twoje...” Wtedy kiedy poeta pisał - „chodzi mi o to, aby język giętki powiedział wszystko, co pomyśli głowa”, to jest to zaledwie połowa procesu komunikacji międzyludzkiej. Druga zaczyna się od słuchania nadawcy i kończy interpretacją odbiorcy. Polecana lektura nie jest to literatura piękna, lecz pięknie pozwala pracować nad wspólnym systemem porozumiewaniem się.

Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski

Warto posłuchać

„Gdzie oni są...”

Nigdy nie zapomnę 1991 roku. To było w Łodzi... Dyskoteka. Szalejący tłum dopiero co „wyzwolonej” młodzieży. Powiew „zachodu” w raczkującej polskiej demokracji. Kolorowe światła. Błyski lamp stroboskopowych. Szał! Taniec bez opamiętania...

I kolejny kawałek... Charakterystyczne klawisze Ciechowskiego, ostre gitarowe akordy Krzywańskiego... na sali bezruch, nikt nie tańczy. Wszyscy w mgnieniu oka, jakby telepatycznie powiązani, równo weszli w rytm pierwszych słów: „Gdzie oni są, gdzie wszyscy moi przyjaciele, zabrakło ich, choć zawsze było ich niewielu!” Poniosło i mnie, wszyscy zaczęliśmy śpiewać jak najlepszy chór! Niezapomniane przeżycie. Każdy dźwięk wygrywał na strunach głosowych charakterystyczne słowa, muzyka idealnie komponowała się z chóralnym śpiewem, tworząc jednocześnie idealną kompozycyjnie całość... Naprawdę trudno zapomnieć...

Tak samo nie mogę zapomnieć o tym, że Grzegorza Ciechowskiego nie ma już z nami prawie 9 lat! To wielka strata

dla polskiej sceny muzycznej. Kiedy na początku lat osiemdziesiątych Republika wchodziła w świat polskiej muzyki, porównywano ich do Brytyjczyków z Jethro Tull, charakterystyczne psychodeliczne brzmienie, bezkompromisowe teksty i wszechobecne dźwięki fletu. Kariera Republiki nie nabrała jednak takiego tempa, jak spodziewali się najbardziej zagorzali fani grupy. Późniejsze nieporozumienia doprowadziły zespół do rozpadu. Szkoda... Przerwa trwała cztery lata - o tyle właśnie jesteśmy ubożsi w dokonania Ciechowskiego i spółki. Sukcesem okazał się powrót w 1990 roku „biało-czarnej” formacji. Albumy 1991 (1991), Siódma pieczęć (1993), Republika marzeń (1995) i Masakra (1998) należą do ścisłej czołówki polskiego art rocka. Kolejne wydawnictwo Republika planowała na 2002 rok. 22 grudnia 2001 roku okazało się, że przygotowywany materiał nigdy nie ujrzy dziennego światła...

Piotr Żołądek
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co, gdzie, kiedy?

Co? Gdzie? Kiedy?

Święty Florian w tradycji ludowej i pożarniczej

4-31 maja

Miejsce: Muzeum Narodowe, Rynek 3/5, Kielce

Informacje: (41) 344 40 14 wew. 238

Wystawa została przygotowana w ramach Ogólnopolskich Obchodów Dnia Strażaka oraz 60. rocznicy powołania Wojewódzkiej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach. Wśród eksponatów będzie można obejrzeć rozmaite wyobrażenia św. Floriana wykonane głównie przez twórców wiejskich oraz liczne przedmioty reprezentujące tradycję pożarniczą, między innymi pasy bojowe, toporki i hełmy strażackie, końcówki węży strażackich oraz pochodnie i urządzenia sygnalizujące wybuch pożaru.

Gaude Mater Polonia – 600-lecie bitwy pod Grunwaldem

23 maja, niedziela, godz. 13.30

Miejsce: Klasztor na Świętym Krzyżu

Informacje: (41) 317 70 21

W repertuarze znajdują się między innymi: Bogurodzica, Ave verum corpus KV 618 Wolfganga Amadeusza Mozarta, Gloria RV 589 Antonio Vivaldiego, Alleluja z oratorium Mesjasz Georga Friedricha Händla oraz Gaude Mater Polonia. Przy akompaniamencie Orkiestry Filharmonii Świętokrzyskiej pod batutą Jacka Rogali zaśpiewają Anna Karasińska (sopran), Magdalena Idzik (alt) oraz Chór Miasta Siedlce.

Ogólnopolski Festiwal Piosenki Turystycznej

29 maja, sobota, godz. 12

Miejsce: amfiteatr Opatowskiego Ośrodka Kultury, ul. Partyzantów 13b

Informacje: (15) 868 20 12

Do 21 maja można zgłaszać chęć uczestnictwa w konkursie. Tematem konkursowych piosenek obowiązkowo musi być turystyka. Konkurs przebiegać będzie w trzech kategoriach wiekowych: I – 10-14 lat, II – 15-19 lat oraz III – 19 lat i więcej. Jury oceniać będzie walory głosowe, interpretację prezentowanego utworu, muzykalność i dobór repertuaru, ogólny wyraz artystyczny oraz indywidualność wykonawcy. Finał konkursu odbędzie się 29 maja.

Więcej informacji na stronie www.ook.internetdsl.pl

„Wszystkie dzieci świata” – finał w Pacanowie

30 maja, niedziela, godz. 17

Miejsce: Europejskie Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie; ul. Szkolna 25

Informacje: (41) 376 50 88

Wernisaz IV Ogólnokrajowego Konkursu Fotograficznego „Wszystkie dzieci świata – Pacanów 2010”. Zaprezentowane zostaną prace laureatów, które wyłonione zostały podczas obrad jury w składzie: Mariusz Wideryński (prezes Zarządu Głównego ZPAF), Andrzej Borys (prezes ZPAF Kielce), Paweł Pierściński (twórca i organizator kierunku artystycznego Kielecka Szkoła Krajobrazu), Lidia Popiel (modelka, fotograf) oraz dr Prot Jarnuszkiewicz (wykładowca ASP w Warszawie).

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Tradycyjny pasztet

Składniki:

50 dag cielęciny (karkówka, łopatka), 25 dag surowego boczku, 10 dag włoszczyzny (marchew, pietruszka, cebula), 1 dag grzybów suszonych, 1-2 liście laurowe, ziele angielskie, 6 dag słoniny, 40 dag wątroby wieprzowej, 6 dag bułki, 3 jaja, sól, pieprz, gałka muskatołowa, imbir, 3 dag tłuszczu do posmarowania formy.

Sposób przyrządzenia:

Cielęcinę, surowy boczek, oczyszczone warzywa i grzyby opłukać, dodać przyprawy, zalać wodą, gotować powoli około 1,5 godziny. Osolić w połowie gotowania. Pod koniec włożyć słoninę i gotować około 30 minut. Bardzo miękkie mięso ostudzić i obrać z kości. Wątrobę pokroić w plastry, zalać 1/8 l wrzącego wywaru, dusić 5 minut. Bułkę namoczyć w 1/8 l wywaru. Mięso, wątrobę, bułkę zmielić 2 razy, za drugim razem używając gęstego sita. Dodać jaja, sól, pieprz, gałkę muskatołową, imbir, utrzeć na pulchną masę. Formę posmarować tłuszczem, dno wyłożyć plasterkami gotowanej słoniny. Następnie napełnić pasztetem. Piec godzinę w temperaturze 180 stopni C.

Przepis przygotowała Katarzyna Plucińska z Lubieni w gm. Brody.

Siesławicka gęś świąteczna

Składniki:

Gęś (2-3 kg), 2 ząbki czosnku, 2 łyżki majeranku, sól.

Nadzienie: 30 dag mięsa wołowo-wieprzowego, 15 dag wątróbek drobnopiętych, 1 pietruszka, 1 marchew, 2 cebule, 2 jajka, 2 łyżki masła, 2 ząbki czosnku, 3 suszone grzyby, 2 łyżki natki pietruszki, 1 łyżka koperku, pieprz.

Sposób przyrządzenia:

Gęś umyć i osuszyć, odciąć szyjkę i końce skrzydeł. Tuzzkę rozciąć od strony grzbietu i wyjąć wszystkie kości tak, aby mięso pozostało przy skórze. Pozostawić jedynie kości udowe i skrzydeł. Czosnek obrać i zmiażdżyć. Mięso natrzeć czosnkiem, majerankiem oraz solą i odstawić w chłodne miejsce na 1 godzinę.

Przygotować nadzienie: grzyby umyć i namoczyć. Włoszczyznę oczyścić i opłukać. Kości, skrzydełka i szyjkę włożyć do garnka, wlać 1 litr zimnej wody, dodać warzywa, 1 cebulę, grzyby, sól, pieprz i gotować około 1 godziny. Wywar przecedzić. Mięso umyć, osuszyć i drobno pokroić. Pozostałą cebulę obrać, posiekać i usmażyć na maśle razem z wątróbkami. Z białek ubić pianę. Mięso wymieszać z żóltkami, wątróbką, natką, koperkiem, solą oraz pieprzem i połączyć z pianą.

Gęś napełnić nadzieniem i zaszyć. Wstawić do piekarnika nagrzanego do temperatury 250 stopni C i piec około 2 godziny. Gdy gęś się zrumieni, zmniejszyć temperaturę do 180 stopni. Często podlewać wodą, a później wytworzonym sosem. Upieczoną gęś pokroić wraz z nadzieniem na grube plastry.

Przepis przygotowała Grażyna Korepta z Siesławic..